

[illegible]

şahitlidir" (İsra, 17/78) buyurmaktadır.

Bu iki âyet; yette yüce Allah'ın beş vakit namaza işaret etmektedir. Kur'an'da namaz ile ilgili âyetleri birlikte ele aldığımızda beş vakit namazın müminlere farz olduğunu anlıyoruz. Ancak namazların ilik ve son vakitlerini ve nasıl kılınacağını öğreten Peygamberimiz (a.s.)'dır. Ona da vahiy meleği Cibril (a.s.) öğretilmiş ve ashabına,

"Beş vakit namazı kılın" (İsra, 17/78) buyurmuştur.

"Beş vakit namazı kılın" (İsra, 17/78) buyurmuştur. [6]

Namaz vakitlerini ve namazın nasıl kılınacağını soran ashaba Peygamberimiz bizzat namazı kılarken öğretilmiş, nesilden nesile intikal etmiş ve bu konuda icma hasıl olmuştur.

Kur'an'da ısrarla "namaz" kılınması emredilmiş (Bakara, 43,83,110) ve

"Beş vakit namazı kılın" (İsra, 17/78) buyurmuştur.

"Beş vakit namazı kılın" (İsra, 17/78) buyurmuştur.

"Beş vakit namazı kılın" (İsra, 17/78) buyurmuştur.

"Beş vakit namazı kılın" (İsra, 17/78) buyurmuştur.

Müminlerin peygamber (a.s.)'in öğrettiği ve bize kadar tevatür gelen

şekliyle beş vakit namazı kılmaları kulluk görevidir. Namaz Her Hâlde

Ve Şartta Kılınmalıdır. Hiçbir şey, iş, ticaret, görev, meşgale ve mazeret

mümini namazdan alıkoyamaz (Nur, 38). Bu görevin yerine getirilmesi

indirgin ve kolaydır: - Su bulamayanlar,

teyemmüm ederek (Mâide, 6). - Bir tehlikeden korkanlar veya binitlerinde

(Bakara,239), - Yolcular, dört rekatlı farzları ikişer rekata [7] - Zaruret ve ihtiyaç

halinde öğle ile ikindi, akşam ile yatsı namazlarını öğle veya ikinde, akşam veya yatsı

vaktinde birleştirerek [8] - Savaş halinde olanlar, nasıl görevleri yetiyorsa o şekilde

(Nisa, 4/102), - Korku halinde olanlar, yürüyerek veya binitlerinde

(Bakara,239), -Ayakta durmaya görevleri yetmeyen hasta ve zayıflar,

oturarak, buna da görevleri yetmeyenler, yatarak namazlarını kılabilirler (Al-i İmran, 191)

Kadınların özel halleri, deli olmak, bayılmak ve unutmak hariç; namaz kılmamanın

hiçbir mazereti yoktur. İman kalbine yerleşmiş ve gerçekte "min

niteliğini kazanmış bir müslümana namaz kılmak ağır ve zor gelmez (Bakara, 45).

Mümin, namazlarına daimdir (Meâric, 22-23), namazlarını zevkle ve

isteyerek kılar. Yüce Allah, Kur'an'da, namazı "şene şene

kılmayı (Nisa, 142) ve terk etmeyi "nafak" (Tevbe, 54) ve kafirlerin niteliği olarak

zikretmiştir (Mâide, 44). Namazın "kafatı" Yüce Allah, namazı

kılanlara; merhamet (Tevbe, 71. Nûr, 56), bağış ve "kenmez rızık" (Enfal, 3-4), cennet

(Ra'd, 19,23. Mâide, 1-2,9-11), "bâ-yüklü"

mükâfat (Nisa, 4/162) ve kendi rızasını (Tevbe, 72) vaat etmiş, namaz kılan

"minlerin" müjdelanmesini istemiştir (Hac, 34-35. Neml, 2-3).

"Nâk" namaz, "minin" hayatına "ek" eden

onu her türlü "irkinliklerden, haram ve yasakları işlemekten men eder

(Ankeb, 49). Kur'an'da Namazlarını huşu ile eda eden

"min" (Mâide, 23/2) ve "musallâ" olmanın gerektirdiği

inanç, sâz, fiil ve davranış "irkinlik" içinde olan ve namazı hayatına hakim

kılan "min" doğru yolu bulmuş ve kurtuluşa eren (Lokman, 4-5) kimseler

oldukları ifade edilmektedir. İman, namaz ve diğer ibadetler, kul ile Allah arasında manevi bir

ticarettir. Bu ticareti yapanlar, asla zarar etmezler (Fâcir, 29-30). İman edip sâcilih

ameller işleyen, beş vakit namazı dosdoğru kılıp servetinin zekatını verenlerin mükâfatları Allah katındadır. Onlara korku yoktur ve onlar üzülmeyeceklerdir (Bakara, 277). Peygamberimiz Veda Hutbesinde; اتقوا الله ربكم و صلوا حمسكم و صومو شهركم و ادوا زكاة اموالكم و اطيعوا ذا امركم تدخلوا جنة ربكم “Rabb’ınız Allah’a karşı gelmekten sakınınız Beş vakit namazınızı kılınız. Ramazan orucunuzu tutunuz. Malınızın zekatını veriniz. Amirlerinizin (Allah’a isyan olmayan)^[9] emirlerine uyunuz. Rabbinizin cennetine girersiniz” müjdesini vermiştir.^[10] İnsan, “beşer” olması hasebiyle hatasız ve kusursuz olmaz. Günük hayatında farkına varmadan madden ve manen, bedenlen ve rûhen kirlenir. Şirk (Allah’a ortak koşmak), küfür (Allah’ı ve ayetlerini inkâr etmek), nifak (iki yüzülük) gibi inançla ilgili veya içki, kumar, zina, hırsızlık, adam öldürme, yalan söyleme, hile yapma, rüşvet, gıybet ve iftira etme... gibi amel ile ilgili olup tövbe etmeyi gerektiren büyük günahlar hariç “namaz”, kusurların ve hataların bağışlanmasına vesile olur (Hûd, 11/114). Peygamberimiz (a.s.), الصلوات الخمس و الجمعة الى الجمعة كفارة لما بينهن ما لم تغش الكبائر “Beş vakit namaz ve Cuma namazı diğer Cuma namazına kadar büyük günahlardan kaçınıldığı takdirde aralarında işlenen günahlara kefarettir” buyurmuştur.^[11] Namazın İnsana Kazandırdıkları İslam’ın beş temel esasından biri olan^[12] beş vakit namazı kılının hayatta en az beş kazancı vardır: a) Allah ve Peygambere itaat etmiş ve en faziletli ibadeti îfa etmiş olur. Namaz; ilk defa farz kılınan, âhirette ilk sırada hesabı sorulacak olan ibadettir.^[13]Çünkü namaz, dinin direği^[14] & ve imanın alameti^[15] ve amellerin en fazîletlisi ve Allah’a en sevimli olanıdır: اي الاعمال افضل “Amel(ler)in Allah’a en sevimli olanı hangisidir?” sorusuna Peygamberimiz (a.s.), الصلوة لوقتها “Vaktinde kılınan namazdır”^[16] اي العمل احب الى الله “Hangisi daha fazîletlidir ?” sorusuna ise yine الصلوة لوقتها “Vaktinde kılınan namazdır” cevabını vermiştir.^[17] رَأسُ الاسلام

[illegible]

[illegible]

مكفرات لما
بينهن اذا
اجتنبت
الكبائر “Beş vakit namaz ve
Cuma namazı diğer Cuma namazına kadar büyük günahlardan
kaçınıldığı takdirde aralarında işlenen külç ük günahlara
kefarettir”,[22] خمس صلوات
افترضهن الله
من احسن
وضوءهن و
صليهن لوقتهن
و اتم ركوعهن و
خشوعهن كان
له على الله
عهدا ان يغفر
له و من لم يفعل
فليس له على
الله عهد ان
شاء غفر و ان
شاء عذبه “Allah, beş vakit namazı
(kullarına) farz kılmıştır. Kim abdesti güzü alır, beş vakit namazı vaktinde kılar,
rükûunu, secdesini ve huşûunu tam yaparsa bu kimseye Allah’ın
onu bağışlayacağı (ve cennete koyacağına) dair ahdi (sözü) vardır. Namazlarını
kılmayan kimseye ise Allah’ın bir sözü yoktur. Dilerse onu bağışlar (ve
cennetine koyar), dilerse ona azap eder”,[23] Müslüman, günde beş vakit
namazını mutlaka kılar. Namazı kılmamanın Hükmü Beş vakit namaz
kılmamak Allah’a isyan etmektir, büyük günahtır. Yüce Allah
Kur’âc’ı’da, namazlarını kılmayan kimselerin cezasını çeceklerini
bildirmektedir: فخلف من من
بعدهم خلف
اضاعوا
الصلواة
واتبعوا
الشهوات فسوف
يلقون غيا “Onlardan (peygamber
ve salih kimselerden) sonra yerlerine öyle bir nesil geldi ki namazı zayi ettiler ve şehvetlerine
uydular. Bunlar, cehenneme atılacaklardır” (Meryem, 159). Bu âyet; namazlarını
kılmayanların cehennemde cezalarını çeceklerini bildirmektedir. Çünkü
dinin direği ve müminin miracı olan namazı kılmayan bir insan diğer dînî
görevlerinde de gevşektir, günah bataklığına dalmış ve böylece nefesine
zulmetmiştir demektir. İbn Abbas (ö.62/687) ve İbn Mes’ûc&irc;d (ö.32/652),
âyette geçen “gayyâ” kelimesinin cehennemde bir vadinin ismi
olduğunu söylemiştir.[24] Bu âyet; nefesine, şehvetlerine, iş, gülç ve
dünya meşgalesine, oyun ve eğlenceye dalıp namazlarını kılmayanların cehennemde
cezalarını çeceklerini bildirmektedir. Çünkü dinin direği ve
müminin miracı olan namazı kılmayan bir insan diğer dînî
görevlerinde de gevşektir, günah bataklığına dalmış ve böylece nefesine
zulmetmiştir demektir. Namazı kılmayan kimse, namazın farz oluşuna inanmadığı ve namazı

önemsemediği veya tembelliği ve ihmalkârlığı ya da unuttuğu için kılmamıştır. Farz oluşuna inanmadığı ve önemsemediği için namazı kılmayan kimse mürsquo;min olamaz çünkü bu kimse Allah’ın kesin emrine inanmamaktadır. Farz oluşuna ve önemine inandığı halde tembelliği, ihmalkârlığı ve meşguliyeti sebebiyle şer’icirc; bir özrü olmadan namazını kılmayan kimse büyük günaha girmiştir. Bir kısmını aşağıda zikrettiğimiz hadislerin ifade ettiği asıl mana da budur: من ترك صلاة العصر فقد حبط عمله “Kim ikinci namazını terk ederse ameli boşa gider ”[25] لا تتركوا الصلوة متعمدا فانه من ترك الصلوة متعمدا فقد برئت ذمة الله و رسوله “Namazı kasten terk etmeyin. Kim kasten namazı terk ederse, Allah’ın ve Resulünün zimmetinden beri olur "[26]. Peygamberimiz (a.s.), bir gün namazdan söz etmiş ve şöyle demiştir:” من خافظ عليها كانت له نورا و برهانا و نجاة يوم القيامة و من لم يحافظ عليها لم يكن له نورا و لا برهانا و لا نجاة و كان يوم القيامة مع قارون ز فرعون و هامان و ابي ابن حلف “Kim namazına devam ederse bu namaz kıyamet gününde onun için (karanlığa karşı) nur, (doğruluğuna) delil ve (azaptan) kurtuluş olur. Kim namazına devam etmezse onun nuru, delili ve kurtuluşu olmaz. O kimse kıyamet gününde Karun, Firavun, Haman ve Übey İbn Halef ile beraber olur”[27]. Bu ve benzeri hadislerin zahiri, kasten namazı terk etmenin insanı küfre götürdüğünü ifade ediyor gibi anlaşılıyorsa da İslam alimleri, ancak namazın farz oluşunu inkâr ederek terk etmenin insanı küfre götüreceğini, bu ve benzeri hadislerin mürsquo;minleri namazı terk etmekten sakındırmayı amaçladığını beyan etmişlerdir.[28] İmam Malik (ö.179/795) Ebû Hanîfe (ö.150/767) ve İmam Şâfiî (ö.204/819) bu görüştendir. Bir müminin namazını kılmaması düşünülemez. Namazı kılmayan kimse, namazın farz oluşuna inanmadığı veya namazı önemsemediği veya tembelliği ve ihmalkârlığı ya da unuttuğu için kılmamıştır. Namazını vaktinde kılmayı unutan kimse, hatırlayınca hemen namazını kılar. Unutmasından dolayı bir vebal yoktur.[29] Farz oluşuna inanmadığı ve önemsemediği için namazı kılmayan kimse mümin değildir. Çünkü Allah’ın kesin emrine inanmamaktadır. Farz oluşuna ve önemine inandığı halde tembelliği,

[illegible]

“Kurtuluşa eren mîminler namazlarında huşu içindedirler”
(Mîminun, 23/2) âyetinde zikredilen niteliğe sahip olmuş olur.
Peygamberimizin tarif ettiği şekilde mîmin; gûlzelce abdestini alıp gûlnîlûl; bedeni ve uzuvlarıyla namaza hazırlanmalı, kıyamda dimdik, rûlkuda dûlmdûlz durmalı, rûlkudan kalkınca belini tam doğrultmalı ve en az sûlbhanellâh diyecek kadar beklemeli, secde de ellerini ve ayaklarını kibleye âccedil;evirmeli, iki secde arasında en az sûlbhanellâh diyecek kadar kalmalı, dua, sure ve âyetleri gûlzelce ve doğru olarak okumalı, tadili erkâc;na, farz, vacip, sûlnnet ve mûl;stehaplarına riayet ederek kemali edeple acele etmeden, itina ve ihlas ile beş vakit namazı kılmalıdır.
Namazın Cemaatle Kılınması Beş vakit namazın cemaatle kılınması tek başına kılınmasından 27 derece daha sevaptır.
Peygamberimiz (a.s); 65211;65276;65171;
1575;1604;1580;1614;1605;1614;1575;1593;1614;1577;1616;
1571;1601;1590;1614;1604;1615; 1605;1616;1606;1618; 65211;
65276;65171; 1575;1604;1618;1601;1614;1584;1617;1616;
1576;1616;1587;1614;1576;1618;1593;1613;
1608;1614;1593;1616;1588;1618;1585;1616;1610;1606;1614;
1583;1614;1585;1614;1580;1614;1577;1611; "Cemaatle kılınan namaz, ayrı kılınan namazdan yirmiyeydi derece üstündür"[33] buyurmuştur. Peygamber Efendimiz hayatı boyunca cemaate imamlık yapmış, vefatına yakın hastalandığı zaman Hz. Ebubekr'i cemaate namaz kıldırmak âccedil;in gûl;revlendirmiş, kendisi de cemaate katılmıştır. Peygamberimiz bir âccedil;ok hadisinde namazların cemaatle kılınmasını tavsiye etmektedir: 1604;1614;1608;1618; 1610;1614;1593;1618;1604;1614;1605;1615; 1575;1604;1606;1617;1614;1575;1587;1615; 1605;1614;1575; 1601;1610; 1575;1604;1606;1617;1583;1614;1575;1569;1616; 1608;1614;1575;1604;1589;1617;1614;1601; 1575;65271;1608;1617;1614;1604;1616;1548; 1579;1615;1605;1617;1614; 1604;1614;1605;1618; 1610;1614;1580;1616;1583;1615;1608;1575; 1573;1617;1614;65275; 1571;1606;1618; 1610;1614;1587;1618;1578;1607;1616;1605;1615;1608;1575; 1593;1614;1604;1614;1610;1618;1607;1616; 65275;1587;1618;1578;1614;1607;1614;1605;1615;1608;1575; 1608;1604;1608; 1610;1593;1604;1605;1608;1606; 1605;1575; 1601;1610; 1575;1604;1578;1607;1580;1610;1585;1548; 1604;1575;1587;1578;1576;1602;1608;1575; 1573;1604;1610;1607;. 1608;1604;1608; 1610;1593;1604;1605;1608;1606; 1605;1575; 1601;1610; 1575;1604;1593;1578;1605;1577; 1608;1575;1604;1589;1576;1581;1548; 1604;1571;1578;1608;1607;1605;1575; 1608;1604;1608; 1581;1576;1608;1575; "İnsanlar camide ilk safın sevabını bilselerdi, n safta durabilmek âccedil;in kura âccedil;ekmekten başka yol bulamazlardı.

Namazı ilk vaktinde kılmanın sevabını bilselerdi bunun içine girdiler; yarıştılar. Yatsı namazı ile sabah namazının faziletini bilselerdi, emekleyerek te olsa bu namazları cemaatle kılmaya gelirlerdi. [34]

Kim yatsı namazını cemaatle kılsa, gece yarısına kadar namaz kılmış sevabını alır, sabah namazını da cemaatle kılsa bizzat geceyi namaz kılarak geçirmiş gibi sevap alır.>

[35]

Kim yatsı namazını cemaatle kılsa, gece yarısına kadar namaz kılmış sevabını alır, sabah namazını da cemaatle kılsa bizzat geceyi namaz kılarak geçirmiş gibi sevap alır.>

[36]

uymayan O'na isyan etmiş, büyük günaha girmiş, nefesine zulmetmiş ve kendisini ilahî cezaya maruz bırakmış olur.

Abidî n el-Hediyetü l’ l-Alî iyye, s.74. Kahraman Yay. İst. 1984. Seyyid Sabık, Fıkhu’ s-Sü nne, I, 90-91 Mısır, tarihsiz [29] Buhî rî , Mevî kî t, 37. I, 148. Mü slim, Mesî cid, 309. I, 471. Ebû Dî vû d, Salat, 11. I, 303. Nesî î , Mavî kî t, 52-54. I, 293, 295-296. İbn Mî ce, Salat, 10. I, 227. Ahmed, III, 1000. [30] İsmail Karagö z, a.g.e. s. 10-11. [31] Ankebut, 29/43 [32] Mutaffifî n, 83/14. [33] Buhî rî , Ezî n 30, I, 158. [34] Buhari, Ezan, 9, I, 152. Mü slim, Salat, 129. I, 454. [35] Mü slim Mesacid, 260. I, 454. [36] Ebu Davud, Salat 47. No: 547. I, 371. Nesî î , İmamet 48. II, 106-107.